

Komme til at hde et Tilskud og større Tilskud udover det Beløb, hvortil Hestene efter den foreløbige Lov i det Høieste maa ansættes, medens Hartkornsbrugerne i Sylland omtrent ville erholde den Priis, som Hestene have kostet dem, fuldt erstattet. Men det kan ikke være Hensigten, at Dernes Hartkornsbrugere fortrinsviis skulle hde et Offer, som ikke blev hdet af Syllands. Der er tillige en anden Uligbed, der vil indtræde, idet nemlig den Bestemmelse i den foreløbige Lov, at de i sammes § 4 omhandlede Mønstringskommissioner ikke maae tagere nogen Hest til høiere Priis end til 150 Rd. uden nærmere Betegnelse af, hvorledes Mønstringskommissionerne iøvrigt have at forholde sig ved Taxationen, har medført — efter hvad der er kommet til Udvalgets forskjellige Medlemmers Kundskab, idet flere af disse ere fra forskjellige Amtet —, at Kommissionerne ere gaaede frem efter aldeles forskjellige Regler i de forskjellige Amtet. Regle Mønstringskommissioner have sagt: da de ringeste Heste, der blive antagne, have kostet 150 Rd., og vi ikke maae sætte selv de allerbedste til en høiere Sum, saa ansætte vi alle de leverede Heste, enhver især, til 150 Rd., medens andre Mønstringskommissioner ere gaaede frem paa en ganske anden Maade, — det er saaledes berettet i Udvalget, at en Mønstringskommission skal have fulgt følgende Regel: De bedste Heste, har den sagt, maae antages at være omtrent 300 Rd. værd, men naar vi nu kun maae sætte dem til 150 Rd., som ikke er mere end Halvdelen af Prisen, ville vi følge denne Regel med Hensyn til samtlige Heste, og følgerig vurdere vi dem ikke til deres fulde Værdi, men vi tagere dem isølge Loven til Halvdelen deraf for derved at ramme det rette Forhold. Men naar saa forskellige Fremgangsmaader ere brugte, saa vil det let sees, at man ikke, naar man iøvrigt vil give Erstatning, kan indskrænke sig til at give de i Loven nævnte 150 Rd.; thi da ville jo de Steder, hvor man har kjøbt Hestene for 150 Rd. eller lidt over, ikke faae noget Offer at bære, medens de, der have betalt 250 à 300 Rd. for deres Heste, ville komme til at lægge ud af deres egenomme næsten lige saa stort et Beløb, som de faae i Erstatning. Saadanne Uligbeder har Udvalget ikke kunnet gaae ind

paa at tilraade, og det finder derfor, at den eneste retfærdige Maade, hvorpaa Erstatning kan gives til samtlige Distrikter, der have udredet Heste, er den, at ethvert Distrikt godtgøres det Beløb, hvormed det har betalt Hestene. Ogsaa den Omstændighed er fremhævet i Udvalgets Betænkning, hvilken jeg finder har megen stor Vægt, at det i den tidligere Krigsstatslov og ogsaa i den Lov, der er bleven forelagt det ærede Thing i nærværende Session til en Krigsstat, er fundet retfærdigt og billigt, at de Hartkornsbrugere, som ikke tillige ere Ciere, kun betale en forholdsviis Deel af Krigsstaten, og Cierne betale den øvrige Deel. Gaaer man ud fra, at dette er rigtigt, hvilket Udvalget, saavidt jeg veed, har gjort, saa vil man see, at med Hensyn til Hestenedredningen vil den Forskiel, der saaledes er gjort mellem de Hartkornsbrugere, der ikke eie Jorden, og dem, der ere Ciere, ikke komme hine til gode; her ville de, der ikke eie Hartkornaet, men kun bruge det, komme til at betale fuldt ud lige med de Andre, som ogsaa eie det Hartkorn, som de bruge. Af samtlige disse Grunde indstiller Udvalgets Fleertal, at der hdes fuld Erstatning for, hvad Hestene have kostet.

Det ærede Mindretal er gaaet ud fra, at Sagen burde afgjøres saaledes, at der for hver Hest, der fra Amtet var leveret, skulde godtgøres 150 Rd., saaledes at Amtsrådet skulde have Myndighed til at fordele den samlede Sum mellem Amtets Kommuner og Beboere i Hensyn til den Taxation, der er steet for hver af de leverede Heste i Amtet. Af de Grunde, jeg allerede har anført, har Udvalgets Fleertal ikke kunnet gaae ind derpaa. Men selv om Mindretallet havde foreslaaet for Thinget at erstatte hver Hest med 200 Rd. — som det siger, at det hellere havde gjort —, ville Hartkornsbrugerne dog faae en Sum at udrede fortrinsviis fremfor de andre Stattehdere i Landet. Jeg skal oplyse med Tal, hvorledes det vilde forholde sig. Dersom der kun hdes, som det ærede Mindretal har foreslaaet, 150 Rd. i Erstatning pr. Hest, da vil, naar man regner Gjennemsnitstallet af Priserne paa Heste til 225 Rd., hvilket de fleste Stemmer have forenet sig om at ansee for passende — det ærede Thing vil erindre, at den høitagtede Indenrigs-